

Uchwała Nr 70 / 2023
Zarządu Powiatu Sanockiego
z dnia 3 marca 2023 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania merytorycznego z działalności w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zagórzcu za rok 2022

Na podstawie art.32 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2022 r. poz.1526) oraz § 25 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010r w sprawie środowiskowych domów samopomocy (tj. Dz.U. z 2020 Nr 249)

Zarząd Powiatu Sanockiego
uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje i nie wnosi uwag do sprawozdania merytorycznego z działalności w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zagórzcu za rok budżetowy 2022.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia .

Członkowie Zarządu:

1. Pan Stanisław Chęć
2. Pan Janusz Cecuła
3. Pan Damian Biskup
4. Pan Andrzej Chrobak
- 5.

Środowiskowy Dom Samopomocy
w Zagórz

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE
Z DZIAŁALNOŚCI
W ŚRODOWISKOWYM DOMU
SAMOPOMOcy W ZAGÓRZU
W ROKU BUDŻETOWYM 2022**

Środowiskowy Dom Samopomocy
w Zagórz
ul. Fabryczna 8, 38-540 Zagórz
tel. 13 46 22 413, fax. 1346 45

Sprawozdanie z działalności
Środowiskowego Domu Samopomocy w Zagórz
w roku budżetowym 2022

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz powstał w styczniu 2001 r., jest placówką pobytu dziennego dla osób: przewlekłe psychicznie chorych (Typ A), z niepełnosprawnością intelektualną (Typ B) oraz osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (Typ C). Dom posiada 37 miejsc statutowych. Z usług domu w roku 2022 skorzystało 42 uczestników z terenu gminy i miasta Zagórz, gminy Komańcza, gminy i miasta Sanoka. Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 15.00.

Dom świadczy usługi zgodnie z § 14. Rozporządzenia Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. 2020 Nr 249).

Usługi świadczone są w formie zajęć indywidualnych i zespołowych obejmujących: prowadzenie treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu, podtrzymywaniu umiejętności nawiązywania i utrzymywania kontaktów społecznych oraz treningu umiejętności komunikacyjnych, w tym z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających sposobów porozumiewania się, w przypadku osób z problemami w komunikacji werbalnej. Ponadto zajęcia prowadzone są dla uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi, u których zdiagnozowano co najmniej dwie niepełnosprawności.

Formy działalności prowadzonej przez Dom dla osiągnięcia wyznaczonych celów obejmują:

- treningi i zajęcia wspierająco – aktywizujące, w tym poradnictwo psychologiczne, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych,

niezbędną opiekę, inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w WTZ lub podjęcia zatrudnienia oraz terapię ruchową.

- rodzaje i zasady współpracy z jednostkami ochrony zdrowia i innymi podmiotami, w tym w szczególności z rodzinami.

W celu realizacji zadań statutowych prowadzone są następujące formy działalności, które przedstawia załącznik Nr 1.

Załącznik Nr 1 : Formy i efekty prowadzonej działalności za rok 2022.

I. Formy i efekty prowadzonej działalności Domu

Podstawą efektów i sukcesów terapeutycznych jest, oparta na wzajemnym zaufaniu współpraca z rodzinami. Prowadzone przez ŚDS treningi i inne formy zajęć wspierająco - aktywizujących bez wsparcia rodzin nie przyniosłyby zakładanego efektu. Zaangażowanie zespołu terapeutycznego i rodzin w proces terapii przyczynia się do wzrostu zaradności życiowej uczestników. Stały kontakt z rodzinami, opiekunami prawnymi stanowi ważny element procesu pomocy i wsparcia. Trwałe i dobre relacje utrzymywane ze środowiskiem rodzinnym uczestników pozwalają na wymianę informacji oraz uzyskanie sumy wiedzy o danym uczestniku, jego zachowaniu, stanie zdrowia, zainteresowaniach, potrzebach i oczekiwaniach. Kontakt ten wpływa na zmniejszenie poczucia wykluczenia społecznego rodzin oraz przyczynia się do uzyskania pomocy w dotarciu do usług socjalnych i świadczeń rzeczowych. Poznanie środowiska uczestnika, warunków socjalnych – w szczególności mieszkaniowych jak i bytowych pozwala na dokładniejsze sprecyzowanie form niesionej pomocy.

Efektem działań podejmowanych przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz jest zwiększenie liczby osób przyjętych na zastępstwo do ŚDS-u. W roku 2022 do Domu przybyło 2 nowych uczestników (1 z miasta i gminy Zagórz, 1 z gminy Sanok). Stała współpraca z ośrodkami pomocy społecznej polegająca na wymianie informacji i spostrzeżeń w zakresie kierowania osób do ŚDS, przyczynia się do szybkiego i precyzyjnego określenia potrzeb uczestników i podjęcia kroków zmierzających do rozwiązania problemów.

Aktywna i systematyczna praca w środowisku lokalnym (praca socjalna) miała wpływ na zwiększenie liczby osób zainteresowanych podjęciem udziału w zajęciach Domu. W roku 2022 Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz poprzez pracę socjalną pozyskał ważne informacje dotyczące uczestników, przyczyn ich nieobecności, stanu zdrowia oraz potrzeb bytowych i socjalnych.

Pracownicy ŚDS w ramach swojej pracy dążą do umożliwienia przezwyciężania trudnych sytuacji życiowych tym uczestnikom, którzy nie są w stanie sami ich pokonać. Wspierają w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem Domu jest także zapobieganie trudnym sytuacjom

życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. W ramach podjętych działań w roku 2022 pomoc otrzymały osoby starające się o przyznanie renty rodzinnej z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:

- 1 uczestnik – renta rodzinna w kwocie 3092,54;
- 1 uczestnik – renta rodzinna w kwocie 2677,00.

Dodatkowo udzielona została pomoc w załatwieniu spraw urzędowych polegająca na zgłoszeniu deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków dotycząca źródła ciepła i źródła spalania paliwa

w budynku mieszkalnym. Dwóch uczestników skorzystało z instruktażu przy wypełnieniu i złożeniu wniosku o dodatek węglowy.

W ramach usług domu w 2022 roku jeden uczestnik wziął udział w projekcie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pt. *„Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”*. W ramach projektu ukończył kurs „Pracownik administracji biurowej, pracownik socjalny” oraz otrzymał „Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych”. Pomoc zespołu wspierająco-aktywizującego ŚDS polegała na wypełnieniu i złożeniu wniosku oraz stałym kontakcie z PCPR w Sanoku celem pozyskania dokumentacji niezbędnej do podjęcia udziału w szkoleniach, jak również aktywizowaniu i motywowaniu uczestnika w w/w projekcie.

Bardzo ciekawym wydarzeniem w roku 2022 był udział całej społeczności ŚDS-u w Zagórzcu w projekcie **„Społeczne archiwum ziemi sanockiej – historia i obyczaje”** realizowanego w ramach konkursu Fundacji Instytutu Regionalnego z siedzibą w Bystrym w ramach zadania: **„ Od archiwum społecznego do dialogu obywatelskiego ”**.

W ramach działań projektowych uczestnicy ŚDS skorzystali:

- z wycieczki szkoleniowo – edukacyjnej z przewodnikiem w Muzeum Budownictwa Ludowego – Skansen w Sanoku gdzie zapoznali się z historią oraz wielokulturowością ziemi sanockiej.
- uczestniczyli w spotkaniu dla lokalnej społeczności pt. „Społeczne archiwum ziemi sanockiej - historia i obyczaje” dotyczącej tworzenia archiwum społecznego ziemi sanockiej.
- z warsztatów kulinarnych i rękodzieła.

W ramach warsztatów kulinarnych w ŚDS uczestnicy w sposób praktyczny zapoznali się z wykonywaniem potraw kuchni romskiej, żydowskiej, łemkowskiej i rusińskiej.

W zakresie warsztatów rękodzielniczych uczestnicy w sposób praktyczny wykonywali rękodzieło artystyczne dotyczące kultury ludności zamieszkującej dawne ziemie sanockie. W ramach spotkania przedstawiona została prezentacja dotycząca historii i wielokulturowości ziemi sanockiej oraz występ

w formie śpiewu pieśni łemkowskich. Uczestnicy wykonali kilkanaście prac o tematyce wielokulturowości ziemi sanockiej różnymi technikami plastycznymi, wszystkie prace zostały zamieszczone na stronie internetowej naszego domu.

Ważnym wydarzeniem roku 2022 była organizacja wyjazdu na sztukę teatralną pt. „Wiśniowy sad” do teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Dla większości uczestników było to pierwsze spotkanie z prawdziwym teatrem. Edukacja teatralna, edukacja przez sztukę przyniosła wiele pozytywnych aspektów na wielu płaszczyznach m.in.:

- zdobywanie wiedzy o teatrze
- aktywny dialog, dyskusja w grupie
- próba znalezienia odpowiedzi na wiele pytań.

W Środowiskowym Domu Samopomocy działa grupa artystyczna, która wraz z opiekunami przygotowuje wystąpienia i reprezentuje ośrodek na zewnątrz. Efektem pracy grupy są wysokie osiągnięcia w licznych przeglądach i festiwalach promujących twórczość osób niepełnosprawnych. W ramach prowadzonego treningu umiejętności spędzania czasu wolnego na terenie Domu powstało kółko teatralne cieszące się dużym zainteresowaniem. Podczas zajęć artystycznych uczestnicy rozwijają swoją kreatywność

i pomysłowość. Różnorodność odgrywanych ról ma pozytywny wpływ na osobowość uczestników i wzbogaca ich o nowe doświadczenia.

Grupa artystyczna wzięła udział w XVIII Przeglądzie Twórczości Artystycznej Środowiskowych Domów Samopomocy w Tarnobrzegu (III wirtualna edycja – Przegląd Twórczości w Rockowej Tożsamości). Uczestnicy pod kierunkiem pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego przygotowali występ artystyczny w rockowej odsłonie pt. „Rockowy Szał”.

W roku 2022 kółko teatralne zrealizowało wiele programów artystycznych na uroczystościach takich jak:

- Dzień Pracownika Socjalnego;
- Pożegnanie lata;
- Święta Wielkanocne;
- Dzień Kobiet;
- Święta Bożego Narodzenia.

W ramach zajęć dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną w roku ubiegłym odbyły się cykliczne warsztaty mydlarskie i świecowe, które były niecodzienną okazją, aby własnoręcznie zaprojektować indywidualne mydło i świecę sojową. Uczestnicy eksperymentowali z formą, kolorem i aromatami rozwijając tym samym własną wyobraźnię i kreatywność.

W roku ubiegłym uczestnicy ŚDS brali udział w warsztatach **przyrodniczych w Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego w Pasadzie Zarszyńskiej**. Program warsztatów obejmował: obserwację owadów pod mikroskopem, wykłady dotyczące życia ptaków, obserwację bocianów w ich naturalnym środowisku, spacer po parku połączony z obserwacją drzew. Zajęcia te ukierunkowane były na stymulację polisensoryczną uczestników poprzez wielozmysłowe poznawanie świata. Głównym zadaniem warsztatów było rozbudzanie zainteresowania światem przyrodniczym.

W ŚDS Zagórz dużą uwagę kieruje się na bezpieczeństwo i niezbędną opiekę uczestników, dlatego każdego roku organizowane są wykłady, pogadanki oraz zajęcia związane z bezpieczeństwem. W roku 2022 odbyły się spotkania z policjantami z Posterunku Policji w Zagórz. W ramach edukacji, w tym kierunku wykłady przeprowadzili dzielnicowi. W spotkaniu uczestniczyła cała społeczność ŚDS. Tematem prelekcji było „**Bezpieczeństwo na drodze**”. Funkcjonariusze przypomnieli zasady bezpiecznego poruszania się po drodze, zachęcali do wyposażenia ubiorów i plecaków w elementy odblaskowe. Podczas spotkania uczestnicy dowiedzieli się, jak reagować w sytuacji innych zagrożeń, m.in. kiedy zauważą pożar. Zajęcia miały również na celu utrwalenie numerów alarmowych.

Rok 2022 zaznaczył się jako czas cyklicznych wyjazdów do kina Helios w Krośnie. W ramach zajęć z edukacji filmowej uczestnicy mieli okazję do pełnej integracji ze społecznością lokalną. Liczne spektakle filmowe cieszyły się zainteresowaniem wśród uczestników i przyczyniły się do kształtowania postaw społecznych, rozwoju wyobraźni emocjonalnej, podniesienia samooceny oraz nabycia umiejętności werbalizowania własnych myśli.

W ramach kultywowania pamięci historycznej uczestnicy zwiedzili odrestaurowany budynek ruin Klasztoru Karmelitów Bosych w Zagórz – Centrum Foresterium. Uczestniczyli w wirtualnej wycieczce, obejrzeli film multimedialny, zwiedzili salę ruchomych obrazów oraz celę zakonnika. Dodatkowo wysłuchali licznych wykładów i prelekcji historycznych.

W miesiącu lipcu w ramach zajęć integracyjnych z innymi Domami uczestnicy skorzystali z hipoterapii w stadninie koni „Tarpan” w Wysoczanach. Zajęcia obejmowały jazdę konną pod kierunkiem instruktora oraz pogadankę. Możliwość karmienia, pielęgnacji i kontaktu ze zwierzętami wspomaga rozwój emocjonalny i obniża napięcie emocjonalne uczestników.

W ramach nagrody uzyskanej w II Turnieju Siatkowej Piłki Plażowej Środowiskowych Domów Samopomocy Podkarpacia organizowanych przez ŚDS w Lesku, uczestnicy domu otrzymali bilety wstępu na bieszczadzkie dreżyny rowerowe.

W roku ubiegłym organizowane były wyjazdy do Iwonicza Zdroju, które obejmowały udział w seansach inhalacyjnych w grocie solnej oraz spacer po uzdrowisku.

Dodatkowo w roku 2022 kontynuowano zajęcia warsztatowe tworzenia świec zapachowych mające na celu:

- wyrabianie zmysłu estetycznego (wybór formy, kompozycja, dobór dodatków, łączenie zapachów i kolorów);
- rozwijanie sprawności manualnej uczestników;
- pobudzanie wyobraźni, zmysłów i inspirowanie do kreatywnego myślenia;
- rozwijanie umiejętności komunikacji i pracy w zespole;
- łączenie wymiaru poznawczego z dobrą zabawą.

Kolejną kontynuowaną metodą aktywizacji uczestników stały się cykliczne warsztaty mydlarskie, których celem było rozbudzenie kreatywności, wyobraźni oraz zdolności manualnych uczestników. Dodatkowo warsztaty mydlarskie wzbogacone zostały o elementy edukacyjne związane z dbałością o higienę. Wyżej wymienione formy zajęć połączone zostały z aromaterapią i ukierunkowane były na stymulację polisensoryczną uczestników poprzez wielozmysłowe poznawanie świata.

W roku 2022 uczestnicy ŚDS czynnie brali udział w zajęciach z **hortikuloterapii** (ogrodolecznictwa). Zajęcia polegały na zaangażowaniu uczestników w pracę w ogrodzie (uprawa warzyw, pielęgnacja rabat kwiatowych, estetyka ogrodu). Stosowane techniki pracy pomagały uczestnikom nabyć nowe umiejętności lub odzyskać te, które zostały utracone. Praca i przebywanie w ogrodzie gwarantują uczestnikom intensywny dopływ wrażeń zmysłowych, przez co poprawiają samopoczucie i redukują stres. W ramach zajęć ogrodowych powstał ogródek warzywny, w którym nie zabrakło sadzonek pomidorów, ogórków, cukinii. Zasadzone zostały piękne kwiaty rabatowe oraz słoneczniki.

W ramach projektu oferty turystycznej pt. „Soboty z przewodnikiem po Komańczy” Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz wzięła udział w wycieczce, która obejmowała zwiedzanie cerkwi Opieki Matki Bożej w Komańczy, Kościoła pw. Św. Józefa i Klasztoru Sióstr Nazaretanek w Komańczy. Jedną z głównych atrakcji wycieczki było zwiedzenie Muzeum Izby Pamięci kard. Stefana Wyszyńskiego oraz pokaz multimedialny dotyczący życia i działalności kardynała. Pod koniec wycieczki odbyła się degustacja kawy oraz ciast w nowo utworzonej kawiarni o nazwie „Prymasówka” prowadzonej przez siostry zakonne.

Na zakończenie wakacji odbyło się cykliczne spotkanie integracyjne ŚDS-u pt. „Pożegnanie lata” w ŚDS Zagórz. Uroczystość obejmowała zabawy integracyjne z zaprzyjaźnionymi Domami, loterie fantowe, gry zespołowe oraz wspólne grilowanie i taniec. W trakcie zabawy uczestnicy mogli skorzystać z budki z lodami i popcornem.

W roku ubiegłym uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Zagórz w ramach wyjazdów edukacyjno – krajoznawczych z cyklu „Poznajemy walory przyrodnicze Bieszczad” zwiedzili:

- Pustelnię na Puszczy św. Jana z Dukli, która znajduje się na zboczach szczytu Kamiennej Góry nad Trzcianą;
- średniowieczne ruiny zamku „Sobień” przy ujściu potoku Adyszów do Sanu, na granicy Pogórza Bukowskiego i Gór Słonnych, na terenie wsi Manasterzec;

- „Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego” w Posadzie Zarszyńskiej;
- Uherce Mineralne – Bieszczadzkie Drezyny Rowerowe;
- Klasztor Sióstr „Nazaretanek” oraz cerkiew Opieki Matki Bożej w Komańczy (zabytki architektury drewnianej).

Celem organizowanych przez ŚDS wycieczek edukacyjnych i krajoznawczych jest rozbudzenie indywidualnych zainteresowań przyrodą, historią i tradycją własnego regionu oraz wzmacnianie wartości postaw patriotycznych.

W miesiącu sierpniu odbyła się całodniowa wycieczka edukacyjno-krajoznawcza do Rudawki Rymanowskiej na „XXI Pożegnanie wakacji z koniem huculskim”. Uczestnicy podziwiali krajową wystawę bydła Simentalskiego i regionalny Czempionat Konia Huculskiego.

Dodatkowo spacer w plenerze urozmaiciły stoiska z ekologicznymi wyrobami regionalnymi. Zajęcia w terenie stworzyły świetną okazję do zwiększenia świadomości ekologicznej i własnej wiedzy przyrodniczej.

W miesiącu listopadzie cała społeczność domu uczestniczyła w maratonie filmowym organizowanym przez ArtKino Krosno. Oferta dobrana była do uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną.

Lp.	MIESIĄC	RODZAJ WYJAZDU, WYCIECZKI, WYDARZENIA
1.	Styczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Przeglądzie Kolęd i Pastorałek – Dom Pomocy Społecznej „Światło Nadziei” w Sanoku (edycja wirtualna);
2.	Luty	<ul style="list-style-type: none"> • Tusty czwartek – spotkanie okolicznościowe w ŚDS Zagórz; • Walentynki - spotkanie okolicznościowe (poczta walentynkowa); • „Dzień Gofra” – warsztaty kulinarne w ŚDS Zagórz; • Światowy Dzień Chorego – transmisja Mszy Świętej w intencji osób niepełnosprawnych – Kościół Przemienienia Pańskiego w Sanoku (on line); • Pomoc dla Ukrainy – ogłoszenie zbiórki darów;
3.	Marzec	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie integracyjne z okazji „Dnia Kobiet” organizowane przez samorząd ŚDS w Zagórz - program artystyczny, życzenia; • Zabawa karnawałowa w ŚDS Zagórz (ostatki); • Topienie Marzanny – wyjście rekreacyjne nad rzekę San; • 21 marca „Dzień kolorowej skarpetki” – Światowy Dzień Osób z Zespołem Downa – prelekcja, zajęcia plastyczne w ŚDS Zagórz; • Droga krzyżowa do ruin klasztoru Karmelitów Bosych w Zagórz - wspólna modlitwa;
4.	Kwiecień	<ul style="list-style-type: none"> • Uroczyste Śniadanie Wielkanocne w ŚDS Zagórz – występ artystyczny, życzenia, wspólny posiłek; • Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku – spacer edukacyjno - krajoznawczy;
5.	Maj	<ul style="list-style-type: none"> • Wyjazd do Rzeszowa teatr im. Wandy Siemaszkowej– sztuka pt. „Wiśniowy Sad”; • Wycieczka edukacyjno – przyrodnicza – Centrum Dziedzictwa Przyrodniczego – Posada Zarszyńska (prelekcje, obserwacja przyrody, spacer po parku) ; • Spacer rekreacyjny z kijkami dla uczestników ŚDS Zagórz (Nordic Walking) – ścieżka spacerowa wzdłuż rzeki San; • Wycieczka rekreacyjna do Iwonicza-Zdroju – seanse inhalacyjne w grocie solnej;
6.	Czerwiec	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w Mszy Świętej w intencji zmarłej matki uczestnika– Kościół w Zasławiu; • „Bezpieczna droga do ŚDS” – akcja edukacyjno – informacyjna – spotkanie z funkcjonariuszami Policji z Posterunku Policji w Zagórz; • Wyjazd krajoznawczy z cyklu „Poznajemy walory przyrodnicze Bieszczad” – średniowieczne ruiny zamku „Sobień” - Monasterzec; • Udział w spotkaniu edukacyjno - integracyjnym – „Centrum Foresterium w Zagórz” – prezentacje multimedialne, zwiedzanie obiektu, wykłady historyczne;

3 grudnia w ramach **Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnością** odbyło się spotkanie okolicznościowe społeczności domu, podczas którego nie zabrakło życzeń, kwiatów oraz uroczystego obiadu z tortem. Kolejnym grudniowym wydarzeniem było zorganizowanie integracyjnej imprezy pt. „Spotkanie z Mikołajem” w restauracji „Gawra” w Lesku, w której udział brały ŚDS z naszego regionu. W trakcie integracyjnej zabawy mikołajkowej uczestnicy zostali obdarowani prezentami a całość zwieńczyła miła zabawa w rytmach muzyki oraz poczęstunek.

W grudniu tradycyjnie jak co roku w naszym Domu odbyło się spotkanie wigilijne rozpoczęte krótkim programem artystycznym wśród kolęd, oprawy instrumentalnej i świetlnej. Spotkanie wigilijne będące od lat tradycją naszej placówki pozwala na spotkanie się całej społeczności w szerszym gronie i stanowi ważny element przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Wyjazdy, wycieczki, uroczystości, wydarzenia roku 2022.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórzcu w celu realizacji zadań statutowych skupionych w szczególności na zapewnieniu uczestnikom pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i integracji z środowiskiem lokalnym podejmuje działania oparte na bezpośrednich kontaktach, spotkaniach, imprezach o zasięgu gminnym, lokalnym i wojewódzkim, które odbywają się cyklicznie jak również okolicznościowo.

Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych

Pielęgniarka w ramach swoich obowiązków prowadzi zajęcia treningowe z zakresu treningu nauki higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny. Przygotowuje i rozdziela leki dostarczone przez rodziców oraz opiekunów prawnych (zgodnie z upoważnieniem pisemnym) ściśle wg. zleceń lekarza.

W 2022 r. odnotowano 231 wpisów w/g raportu pielęgniarskiego, z opieki pielęgniarki skorzystało 42 uczestników. Konsultacje i okresowa ocena zdrowia psychicznego odbywa się za pośrednictwem Poradni Zdrowia Psychicznego w Sanoku w ramach świadczeń NFZ. Ponadto pielęgniarka organizuje konsultacje u lekarzy rodzinnych, lekarzy specjalistów dla uczestników oraz zapewnia niezbędną opiekę podczas organizowanych wyjazdów i wycieczek.

W zależności od potrzeb oraz sytuacji epidemicznej w powiecie w związku z pandemią koronawirusa obowiązującą do maja 2022 roku, zostały zorganizowane następujące wizyty i wyjścia, które przedstawia poniższa tabela.

Konsultacje lekarskie w gabinetach/szpitalach	Ilość wizyt w roku 2022
--	--------------------------------

PSYCHIATRA	1 (rejestracja)
RODZINNY (specjalista)	5
ZAKŁAD OPTYCZNY	5
ORGANIZACJA E -PORADY	1
ZUS JASŁO	1
GABINET FIZJOTERAPEUTYCZNY	1
Razem wizyt w roku 2022	13

Pielęgniarka prowadzi zajęcia z edukacji zdrowotnej, w trakcie, których uczestnicy zapoznają się z prawidłowym przyjmowaniem leków, podnoszą poziom wiedzy z zakresu własnej farmakoterapii. Utrzymuje stały kontakt z rodzinami w celu wymiany informacji dotyczących stanu zdrowia uczestników, udziela wsparcia i pomocy. Zapewnia opiekę w razie nagłych wypadków, wzywa pogotowie ratunkowe, udziela pomocy w czasie ataków epileptycznych. W 2022 roku odnotowano 2 ataki epileptyczne oraz 2 zachowania niekontrolowane (zaburzenia zachowania).

W roku ubiegłym pielęgniarka w ramach swoich działań prowadziła akcję informacyjną dotyczącą możliwości skorzystania z darmowej rehabilitacji w warunkach domowych w ramach kontraktu z NFZ.

Obowiązkowo w ramach swojej pracy prowadzi raport pielęgniarski, w którym odnotowuje wszelkie informacje dotyczące stanu zdrowia oraz kwartalną kontrolę wagi ciała uczestników i ciśnienia tętniczego krwi.

II. Zasoby Domu

a). **środki finansowe** - stan na **31 grudnia 2022** roku przedstawia się następująco:

ŚRODKI FINANSOWE	KWOTA
Z budżetu Wojewody	1.056.172,04

Darowizny	4.500.00
-----------	-----------------

b). Liczba pracowników:

Stan zatrudnienia na 31 grudnia 2022 roku przedstawia się następująco:

STANOWISKO	ETAT	CZAS TRWANIA UMOWY
Dyrektor	1	nieokreślony
Główny księgowy	1/2	nieokreślony
Terapeuta	3,5	nieokreślony
Starszy terapeuta	1	nieokreślony
Pielęgniarka	1	nieokreślony
Opiekun	1	określony
	1	nieokreślony
Terapeuta zajęciowy	1	nieokreślony
razem etaty	10 etatów	

III. Współpraca z podmiotami i jej efekty:

Bardzo istotną rolę w procesie zapewnienia oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację odgrywa współpraca i kontakt z instytucjami i organizacjami działającymi nie tylko w obszarze pomocowym. Efektywne realizowanie celów placówki nie było by możliwe bez współpracy z instytucjami i organizacjami oświatowymi, religijnymi, kulturalnymi, ekonomicznymi jak również opieki medycznej i ochrony zdrowia.

Lp.	Podmiot	Efekt
1.	Podkarpacki Urząd Wojewódzki w Rzeszowie	Uzgodnienie dokumentacji ŚDS: Planu Pracy, Program Działalności (typ A,B,C) na rok 2022 oraz sprawozdania merytorycznego z działalności w roku budżetowym 2021; Informacja o terminie przerwy wakacyjnej w Środowiskowym Domu

		Samopomocy w Zagórzcu;
2.	Zarząd Powiatu w Sanoku	Zatwierdzenie dokumentacji ŚDS: Planu Pracy, Program Działalności (typ A,B,C) na rok 2022 oraz sprawozdania merytorycznego z działalności w roku budżetowym 2021; Informacja o terminie przerwy wakacyjnej w Środowiskowym Domu Samopomocy w Zagórzcu;
3.	Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Sanoku	Współpraca d/t COVID- 19 zgłoszenie kwarantanny w placówce. Współpraca w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania chorobom zakaźnym (konsultacje d/t lambliozy);
4.	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagórzcu	Procedura przyjęcia uczestnika do ŚDS (wywiady, dokumentacja), świadczenia, zasiłki celowe, pomoc rzeczowa, wskazanie osób potrzebujących pomocy i wsparcia. Poszukiwanie nowych uczestników oraz określenie ich potrzeb;
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sanoku	Procedura ponownego przyjęcia uczestnika do ŚDS (wywiady, dokumentacja), świadczenia, zasiłki celowe, pomoc rzeczowa, wskazanie osób potrzebujących pomocy i wsparcia, adresaci mieszkań chronionych. Poszukiwanie nowych uczestników oraz określenie ich potrzeb;
6.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sanoku	Decyzje kierujące, wywiady aktualizacyjne, bieżące sprawy uczestników. Udział w konferencji „Sanok bez barier”- multimedialna prezentacja placówki, wystawa prac uczestników;
7.	Gabinet stomatologiczny - Tarnawa Górna	Diagnostyka specjalistyczna, kontrola;
8.	Zakład optyczny	Diagnostyka specjalistyczna, kontrola;
9.	Poradnia Zdrowia Psychicznego w Sanoku	Konsultacje, wydawanie zaświadczeń, opinii, zalecenia farmakologiczne;
10.	Niepubliczny Ośrodek Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Tarnawie Górnej	Konsultacje, wydawanie zaświadczeń, informacje o stanie zdrowia uczestników;
11.	Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Zagórzcu	Konsultacje, wydawanie zaświadczeń, informacje o stanie zdrowia uczestników;
12.	Kino „Helios” w Krośnie	Seanse filmowe – edukacja filmowa- bilety promocyjne;

13.	SumiRiko Poland	Wsparcie finansowe przy organizacji lokalnych wycieczek, wyjazdu do kina oraz spotkania integracyjnego – piknik rodzinny „Truskawkowe lato”;
14.	ADR Zagórz	Wsparcie finansowe przy organizacji lokalnych wycieczek, wyjazdu do kina oraz spotkania integracyjnego – piknik rodzinny „Truskawkowe lato”;
15.	Uzdrowisko Iwonicz S.A	Zabiegi inhalacyjne w jaskini solnej;
16.	Centrum Przyrodnicze w Posadzie Zarszyńskiej	Wycieczka przyrodniczo – krajoznawcza. Wykłady, obserwacje, prelekcje, spacer po parku połączony z quizem;
17.	Uczelnia Państwowa im. Jana Grodka w Sanoku	Udział w konferencji „Sanok bez barier”;
18.	Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku	Udział w projekcie „Społeczne archiwum ziemi sanockiej – historia i obyczaje” realizowanego w ramach konkursu Fundacji Instytutu Regionalnego z siedzibą w Bystrym w ramach zadania: „ Od archiwum społecznego do dialogu obywatelskiego”. Zwiedzanie Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku.
19.	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Udział w ogólnopolskim konkursie plastycznym „Świat za sto lat”; Udział uczestnika w projekcie „ <i>Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy</i> ”;
20.	Ośrodek Jeździecki „Tarpan” Wysoczany	Zajęcia z hipoterapii, zwiedzanie obiektów, wykłady edukacyjne, integracja;
21.	Centrum Sportów Ekstremalnych w Sanoku	Udział w zajęciach sportowych – ścianka wspinaczkowa;
22.	Fundacja Instytutu Regionalnego z siedzibą w Bystrym	Udział uczestników ŚDS w projekcie: „ Od archiwum społecznego do dialogu obywatelskiego - społeczne archiwum ziemi sanockiej – historia i obyczaje”;
23.	Dom Pomocy Społecznej „Światło Nadziei” w Sanoku	Udział w Przeglądzie Kolęd i Pastorałek (on-line);
24.	Nadleśnictwo „Malinki” Lesko	Przekazanie choinek;

25.	Służby mundurowe – Posterunek Policji w Zagórz	„Bezpieczna droga do ŚDS” – akcja edukacyjno – informacyjna – spotkanie z funkcjonariuszami policji;
26.	Bieszczadzka Szkoła Rzemiosła	Bieszczadzkie Drezyny Rowerowe – przejazd drezynami na trasie Olszanica – Uherce Mineralne;
27.	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Zagórz	Udostępnienie sali kinowej i pomoc przy nagraniu teledysku na Przegląd Twórczości Artystycznej w Tarnobrzegu - „ W rockowej odsłonie”;
28.	Parafia pod wezwaniem „Najświętszej Maryi Panny” w Starym Zagórz	Udział w Mszy Świętej w intencji zmarłej matki uczestnika;
29.	Kino „Helios” w Krośnie	Edukacja filmowa;
30.	„ArtKino” w Krośnie	Udział w maratonie filmowym dla osób z niepełnosprawnością sprzężoną;
31	Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie	Wyjazd do Rzeszowa na sztukę teatralną pt. „Wiśniowy sad”;
32.	Środowiskowe Domy Samopomocy z Województwa Podkarpackiego	Udział w spotkaniach integracyjnych, wyjazdach i wycieczkach kulturalnych, edukacyjnych oraz rekreacyjnych;
33.	Rodzina, opiekunowie	Stała współpraca z rodzicami, opiekunami uczestników w celu ułatwienia dostępu do komunikatorów internetowych (Messenger, WhatsApp), doboru zajęć przynoszących postępy w terapii, monitorowanie stanu zdrowia, procesu farmakoterapii, wymiana informacji o potrzebach socjalnych i bytowych, edukacja zdrowotna.

IV. Ogólna liczba uczestników, którzy opuścili Dom, wraz z podaniem przyczyny odejścia:

W roku 2022 w zajęciach organizowanych przez ŚDS Zagórz udział wzięło 42 uczestników. Liczbę uczestników i przyczyny odejścia przedstawia poniższa tabela.

Liczba uczestników	Przyczyna odejścia
1	Kontynuacja nauki w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Sanoku
RAZEM	1 uczestnik opuścił Środowiskowy Dom Samopomocy w 2022 roku.

V. Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku:

W roku 2022 średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć wyniosła:

L.p	Usługi zgodnie z § 14 Rozporządzenia MRPiPS w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. 2020 Nr 249).	Średnia liczba uczestników poszczególnych zajęć
1.	Trening funkcjonowania w codziennym życiu: <ul style="list-style-type: none"> • Trening umiejętności praktycznych; • Trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi; • Trening nauki higieny; • Trening dbałości o wygląd zewnętrzny; • Trening kulinarny. 	30,60
2.	Trening umiejętności społecznych	2,22
3.	Trening umiejętności komunikacyjnych	1,52
4.	Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów	8,07
5.	Trening umiejętności spędzania czasu wolnego	18,54
6.	Poradnictwo psychologiczne	2,41
7.	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	2,60
8.	Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych	8,04
9.	Terapia ruchowa	9,37

10.	Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w WTZ lub podjęcia zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy	0,73
11.	Działania wspomagające i aktywizujące	6,83
12.	Niezbędna opieka	3,79
13.	Niepełnosprawność sprzężona	2,52
14.	Zajęcia zdalne (alternatywne)	2,76
Suma średniej liczby uczestników poszczególnych zajęć w ciągu roku		100,00%

VI. Ocena realizacji zadań i ewentualne wnioski, w tym informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Zagórz

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórz w 2022 roku realizował swoje zadania zgodnie z:

- Rozporządzeniem Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. 2020 Nr 249).
- ustawą o ochronie zdrowia psychicznego;
- ustawą o pomocy społecznej;
- ustawą z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID -19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Zaplanowane zadania w roku 2022 w oparciu o Program Działalności i Plan Pracy zostały zrealizowane w sposób całościowy i kompleksowy spełniający oczekiwania uczestników. Kadra ŚDS Zagórz, której zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningu umiejętności społecznych (TUS) i komunikacyjnych (TUK) posiada wymagane kwalifikacje zawodowe. Spełniamy standardy w zakresie doboru i kwalifikacji kadry, co w dużym stopniu przyczynia się na podniesienie usług świadczonych przez Środowiskowy Dom Samopomocy. Ważnym i istotnym zadaniem Domu jest podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników w celu sprawniejszego i bardziej efektywnego wykonywania powierzonych funkcji. Czynny udział w proponowanych szkoleniach wewnętrznych i zewnętrznych wpływa na podwyższenie kompetencji i wiedzy z zakresu działań pomocowych skierowanych na osoby: z zaburzeniami psychicznymi, z niepełnosprawnością intelektualną a w szczególności dla osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu.

W ramach poszerzenia wiedzy i umiejętności w kontekście pracy kadra Domu uczestniczyła w:

- projekcie „**Spoleczne archiwum ziemi sanockiej – historia i obyczaje**” realizowanego w ramach konkursu Fundacji Instytutu Regionalnego z siedzibą w Bystrym w ramach zadania: „**Od archiwum społecznego do dialogu obywatelskiego**”;
- **konferencji naukowo -dydaktycznej „Sanok bez barier”** mającej na celu otwarcie się lokalnej społeczności na potrzeby osób z niepełnosprawnością oraz pokazanie możliwości wspólnego realizowania różnych inicjatyw;
- szkoleniu wewnętrznym- zmiany w Prawie Pracy od 01.08.2022 r.- wprowadzenie instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowania terroryzmu;
- szkoleniu zewnętrznym- trening umiejętności komunikacyjnych;
- szkoleniu wewnętrznym- Nowe przepisy- Nowy Ład.

Kolejny rok zrodził wiele wyzwań – Dom kontynuował takie formy działania, by stworzyć optymalne warunki bezpieczeństwa. Wprowadzone zostały działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu, niwelowanie negatywnych emocji – głównie lęku przed zakażeniem koronawirusem, promowanie zachowań prozdrowotnych oraz profilaktyki chorób.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórzcu w sposób szczególny otacza opieką osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. W związku z realizacją rządowego Programu „Za życiem” Dom umożliwił tej grupie osób dostęp do ciekawych form zajęć takich jak:

- warsztaty mydlarskie (gliceryna, formy, olejki zapachowe, barwniki);
- warsztaty świecowe (parafina, formy, olejki eteryczne, barwniki);
- warsztaty kulinarne (zabawa z formą , zapachem, kolorem);
- aromaterapia (kominki zapachowe, olejki eteryczne);
- zestawy forem 3 D (serca, bombki choinkowe, gwiazdy).

W celu poprawy jakości świadczonych usług, Środowiskowy Dom Samopomocy w Zagórzcu zakłada następując cele do realizacji w roku **2023**:

- rozbudowanie oferty zajęć z hortikuloterapii. Wyodrębnienie rehabilitacji czynnej, polegającej na wykonywaniu drobnych prac ogrodowych, zapewniających bezpośredni kontakt z roślinami, takich jak sadzenie, przesadzanie, zbieranie. W ramach zajęć tworzone są prace plastyczne z wykorzystaniem plonów. Ta forma terapii rozwija zmysł dotyku, poprawia chwyt, pozwala

aktywizować osłabione struktury mięśniowe. Rehabilitację bierną, wykorzystującą zmysły wzroku, słuchu i węchu polegającą na obserwacji roślin, wsłuchiwaniu się w dźwięki przyrody, poznawaniu zapachów ogrodu.

- kontynuowanie form rekreacji czynnej na świeżym powietrzu - Nordic Walking (spacery ze specjalnymi kijkami);
- uatrakcyjnienie zajęć o cykliczne seanse z wykorzystaniem lampy biopton (fototerapia - leczenie światłem i barwą);
- wzbogacenie oferty zajęć z aromaterapii (wykorzystanie olejków eterycznych do korzystnego wpływu na nastrój, procesy poznawcze oraz zdrowie);
- kontynuowanie zajęć pobudzających sprawność manualną – papieroplastyka (origami, Quiling);
- wzbogacenie zajęć z chromoterapii (przebywanie w otoczeniu różnego rodzaju kolorów, wykonywanie prac plastycznych przy użyciu kolorowych kredek i farb);
- cykliczne zajęcia warsztatowe tworzenia sojowych świec zapachowych;
- cykliczne zajęcia warsztatowe wykonywania glicerynowych mydeł zapachowych;
- uatrakcyjnienie zajęć o cykliczne seanse filmowe - „Kino przyjazne sensorycznie” dla uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną;
- poszerzenie oferty zajęć dla uczestników z niepełnosprawnością sprzężoną (NS) -integracja sensoryczna (nauka wielozmysłowego poznawania świata mającą na celu wywołanie zaplanowanych wrażeń i uczuć);
- kontynuowanie zajęć z arteterapii (drama, pantomima, teatr cieni), choreoterapii, muzykoterapii poszerzonej o elementy taneczno-rytmiczne;
- wprowadzenie zajęć mających na celu redukcję napięcia emocjonalnego – relaksacja przy muzyce wzbogaconą o elementy aromaterapii i światłoterapii;
- budowa i rozwój komunikacji werbalnej i pozawerbalnej (karty pracy - mówik);
- prowadzenie cyklicznych zajęć muzykoterapeutycznych obejmujących zabawy muzyczne z użyciem instrumentów perkusyjnych.
- zajęcia teatralne - kreatywne działania kółka teatralnego (choreoterapia);
- poszerzenie zajęć z plastykoterapii - rysowanie, malowanie, szkicowanie, kolorowanie, modelowanie w masach plastycznych;

- organizacja zajęć mających na celu pobudzenie wyobraźni - biblioterapia – czytanie dzieł literackich, słuchanie poezji i bajek;
- organizacja zajęć z filmoterapii – oglądanie filmów, dyskutowanie o filmach, wymyślanie własnych scenariuszy, odgrywanie scen;
- kontynuowanie zajęć z fotografoterapii – oglądanie, wywoływanie, wykonywanie zdjęć przy użyciu różnego sprzętu i technik;
- wzbudzanie zainteresowania grami planszowymi i logicznymi – Koło Gier Planszowych;
- prowadzenie zajęć z edukacji zdrowotnej – profilaktyka zdrowia, promocja zdrowego stylu życia;
- kontynuowanie cyklicznych wyjazdów do stadniny koni (hipoterapia);
- organizacja alternatywnych metod zdalnego prowadzenia zajęć dla uczestników ŚDS, którzy z uwagi na pogorszenie stanu zdrowia nie mogą kontynuować zajęć w formie stacjonarnej, a wyrażają zgodę na zajęcia alternatywne.
- utrzymanie stałej liczby uczestników zajęć.

Z uwagi na obowiązujące do maja 2022 szczególne rozwiązania związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID - 19 postawione zadania i cele zostały zrealizowane w oparciu o wytyczne Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Pomimo licznych ograniczeń pracownicy starali się tak organizować zajęcia aby uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności niezbędne do funkcjonowania w życiu codziennym. Sprawna organizacja zajęć alternatywnych (zdalnych) przyniosła spodziewane efekty. Uczestnicy chętnie współpracowali poprzez komunikatory internetowe (Facebook, Messenger) na bieżąco wypełniali karty pracy, uczestniczyli w pogadankach, wideo- spotkaniach, dyskusjach oraz wykładach dotyczących edukacji zdrowotnej w kontekście pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2.

Postawione zadania i cele w roku 2022 zostały zrealizowane w sposób całościowy. Uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności niezbędne do funkcjonowania w życiu codziennym. Poszczególne pracownie wyposażone w niezbędne sprzęty i materiały były miejscem rozwijania predyspozycji i zainteresowań uczestników, którzy w trakcie roku ubiegłego osiągnęli dobre wyniki w działalności artystycznej jak i sportowej. Znaczący wpływ na całościowy i harmonijny rozwój uczestników miały odpowiednio dobrane formy i metod pracy terapeutycznej w efekcie, czego znacząco wpłynęły na zwiększenie poziomu zaradności życiowej uczestników i ich integracji ze społecznością lokalną.

